לבוצינא ישב שמקרא: מתני' אמירין מן

הצאן על הבקר ומן הבקר על הצאן ומן

הכבשים על העזים ומן העזים על הכבשים

מן הזכרים על הנקבות ומן הנקבות על הזכרים

ולא ימיר אותו מוב ברע או רע במוב 7 ואיזהו

מוב ברע בעלי מומין שקדם הקדישן את מומן

ים מאי תלמודא אמר אביי נימא קרא לא

יחליפנו ולא ימיר אותו מוב ברעה או רע בו

במוב אחרינא ל"ל שמע מינה [א] מוב מעיקרו

עושה תמורה רע מעיקרו אין עושה תמורה

רבא אמר תרווייהו מוב ייתורי מייתרי אם

כן נכתוב קרא לא יחליפנו ולא ימיר אותו

ברע ° או רע בו למה לי למכתב תרוייהו מוב

ובן חד מוב אפי' חבמוב נמי כי ממיר לקי

ואידך מוב מעיקרו עושה תמורה רע מעיקרו

אין עושה תמורה ואביי מאמר קל וחומר הוא אין עושה ברע דעלויי קא מעלי ליה לקי טוב סומה מוב ברע דעלויי קא

עם גד מיי׳ פ״א מהל׳ תמורה :מל"ג

מצי למכתב ולא ימיר אותו ברע או רע וקשה מההיא דפ"ב דבכורות שינויי נוסחאות (דף יד:) דאמר השתא רע דקדש א] מומין ומן בעלי (ש"ח) ב] הזכרים ומן התמימים על בעלי מומין ומן בעלי מומין על התמימים יכול (ש"ח) ג] מום בטוב דחולין אמרת לא טוב דקדש להקדישו לומר (ש"מ) ד] מומן ולא שקדם מום קבוע להקדישן מאי (ש"ח) קו ברע. ס"א או רע מאי בטוב וכן גריס הרגמ"ה (ש"ח) ו] אפילו טוב בטוב (ש"מ) ואביי טוב בטוב מגלז דלא ימיר קסבו גירסת הרגמ"ה ורש"י לא גרים כן (ש"מ) ען סול אלא גלוי מילתא בעלמא הוא מי (ש"מ) ין סול דלקי לול (ש"מ) ילן מתפים והתניא אין אדם מתפים בדבר (m"m) יב] כל הרוצה להמיר בבהממו יבא וימיר. עי׳ גרסא אחרת בהשמטות בסוף ל מודה ר"ש שממירין . וחוזרין וממירין מ״ט קדושה ראשונה דהקדש להיכן הלכה. ל"א מעיקרל (ש"מ) טו] כשם שאין ממירין שנים באחד כל"ל (רש"ש וכ"ה בדפ"י) ו] עיין בהשמטות בסוף המסכת. ים רע הס"ד ואח"כ מה"ד או יתן לע יסק ל למנו כ למי למיר רע משמע של חולין לא ימיר בטוב או ברע דהקדש הק"ד ולח"כ מה"ד טוב ורע טוב של אמר להן רבי שמעון מוהיה הוא ותמורתו וכי חזא דדרשי רבנן מבהמה בבהמה אמר להון איהו יט] לע מוליו. (צ״ק) חונין. (צ"ק) יען לע בו מממע (ש"ח) לן קודש לא ימוי מממע (ש"ח) לן קודש לא ימוי בטוב של חולין (טונ) (ש"ח) לא די היכי (צ"ק) כנן גיקס לא מס"ד בעל אחרים דחילוף ממוימעו וו"ה בי טוויים בי ביייים ממוימעו וו"ה בי טוויים ביייים מווימעו וו"ה בי טוויים ביייים ביייים מווימעו וו"ה בי טוויים ביייים שמהתם נמי מלי למילף טעמא דידי ורשב"ל מימרא דנפשיה קאמר ולאו משמע ע"י ב' אנשים והס"ל ואח"כ מה"ד ולא בעי כו' לג] נמי מהתם מצינא. (צ־7) לד] טוב מהיד ולה מנינא. (צ־7) טוב חזולין ברע דקדש או רע דחולין בטוב דקדש איזהו טוב ברע בעלי מומין שקדם הקדשן למומן זה הכלל זהו היפך מן האחרים שהרי הכא מדש הוא הוחפם והד"א הקו ש הוא הנתפס והו "א. ל"ק ועיין בכורות יד ע"ב ובשיטה שם ועין חש"ל. כה] הכלל השני היא. נ"ב בגר" שהיה לפניו היה

רבינו גרשום

כ׳ טוב דחולין ברע דקדש או רע

דמוליו בטוב דמדש זה הכלל והגיה

שאומרים השני הוא הנתפס,

נימתק (ש"מ) לו] ל"ל הראשון הול הנתפס (יעב"ץ) לח] לותו ברע טוב ברע ל"ל כו'. (צ"ק)

(צ"ק) הוא ומשני אמר ר"ם. (צ"ק)

ל] נמי מהתם מצי. נ״ק, ונדפ״י

תמסכת (ש"מ)

מיבות שהרי

בפור דקדע וט שכנו ואביים היא הקדע וכן ג' דפ"י. בהעמטות בסוף ת (ש"מ) לו] האחרים

א"ל כהן בתוך הזמן [תנהו ולא יהיב ליה דמי מידי (כהן הגרנות דבההוא הנאה קא יהיב ליה ניהליה שפוטרו מטיפולו שנותנו לו בפחות מדמיו: לא עביד דסבר בוצינא מב מקרא.

מוטב ריוח מועט שאטול עכשו

מן התמימים על בעלי מומין ממן בעלי מומין ברע דחולין מיבעיה משמע דטוב ברע על התמימים שנאמר ילא יחליפנו ולא מיותר למעוטי היכא דקדם מומן להקדישן דלא מתפיסין בתמורה ואין ימיר אותו מוב ברע או רע במוב ואיזהו מוב ברע בעלי מומין שקדם הקדישן את מומן: גמ' מגא הני מילי דתנו רבנן בהמה זה לא כאביי ולא כרבא ועוד קשה מאי קאמר טוב ברע מיבעיא והא אינטריך למימר דנתפס רע דחולין בבהמה מכאן שממירין מן הצאן על הבקר ומן הבקר על הצאן מן הכבשים על העזים בטוב דהדש ויש לומר דהתם הכי קאמר לכתוב רחמנא ולא ימיר יחואותו ומן העזים על הכבשים ומן הזכרים על הנקבות רע בטוב או ברע טוב ברע למה ומן הנקבות על הזכרים יומן בעלי מומין על לי כלומר טוב ל"ל אבל לא קאמר התמימים ומן התמימים על בעלי מומין יכול דנישתוק מטוב ברע כו׳ אלא מטוב אפילו קדם מום מלהקדישן ת"ל לא יחליפנו

טוב קודש ברע דחולין או רע דקדש בטוב דחולין זה

הוא הנתפק: לאביי חד במוב

אייתורי מייתר. ולרבא תרוייהו דהוה

הכלל יסו הראשון הוא הקדש: איזהו מוב ברע בעדי מומין

שקדם הקדישן למומן. זהו הפך מן האחרים יוו שהרי הכא האחדיוו

לבד והיינו כאביי: והא מעמא דרבי שמעון משום הואיט הוי אמר רבי שמעון בן לקיש מודה רבי שמעון דממירין וחוזרין וממירין. ופרש"י ללשון ראשון דתירוץ הוא ומשום הכי אתא בהמה בבהמה ודוחק הוא דאדרבה לדברי רבי שמעון משמע דבהמה חדא משמע ולא שנים והיכי קאמר דמפיק מיניה דממירין וחוזרין וממירין ול"א פרש"י דגרס מעיהרא

לתרולי הך פירכא אתא:

במוב דכי הדדי נינהו לא כל שכן דלקי ורבא אין עונשין מן הדין ואביים אמר לך הא לאו דינא הוא שמי גרע מוב מרע י תנו רבנן לא יחליפנו בשל אחרים ולא ימיר אותו בשל עצמו ולכתוב לא יחליפנו ולא בעי לא ימיר אותו אי כתב הכי הוה אמינא תצא זו ותכנם זו הוא יז דתילקי אבל ממיר דתרווייהו קא מקדיש להו אימא לא לקי קא משמע לן האי בשל אחרים היכי דמי אי נימא בהמה דהקדש דידיה וחולין דעלמא מי מצי מקדיש יאיש כי יקדיש את ביתו קדש לה' יאמר רחמנא מה יביתו ברשותו אף כל ברשותו ואלא בהמה דהקדש דעלמא וחולין דידיה ימי מתפים יו בדבר שאינו שלו לעולם בבהמה דהקדש דעלמא וחולין דידיה יכגון דאמר מריה דבהמה דהקדש כל הרוצה להמיר בבהמתו יבא ים וימיר: מתני' הממירין אחד בשנים ושנים באחד אחד במאה ומאה באחד ר"ש אומר אין ממירין אלא אחד באחד שנאמר והיה הוא ותמורתו יהיה קדש מה הוא מיוחד אף ים היא מיוחדת: גמ' מנא ה"מ דת"ר סבהמה בבהמה מכאן שממירין אחד בב' וב' באחד אחד במאה ומאה באחד ר"ש אומר אין ממירין אלא אחר באחר שנאמר בהמה בבהמה ולא בהמה בבהמות ולא בהמות בבהמה יח אמר לו מצינו בהמות שקרויה בהמה שנאמר ובהמה רבה ור"ש ° בהמה רבה איקרי בהמה סתם לא איקרי ומעמא דר"ש משום בהמה הוא והא מעמא דר"ש משום הוא מה הוא מיוחד אף ייו תמורה מיוחדת מעיקרא אמר להן ר"ש מן והיה הוא ותמורתו וכי חזא דדרשי רבנן מבהמה בבהמה אמר להם איהו מהתם נמי מצינן למילף מעמא דידי אמר ר"ל מודה ר"ש שממירין וחוזרין וממירין מ"מ קרושה ראשונה דהקדש להיכן הלכה ורבי יוחנן אמר כשם שאין ממירין ב' באחד כן אין ממירין וחוזרין וממירין תניא כוותיה לקים מימרק דופניה המתר הוב" בכם סואן בנוריך ב בוווי בן אין בובריך היוווי ובאין ממירין אחד ולא לתרוצי הך פירכא אתא: דרבי יוחגן תניא כוותיה דר"ל תניא כוותיה דר"ל יכול כשם שאין ממירין וחוזרין וממירין תניא כוותיה דר"ל יכול כשם שאר"ש שאין ממירין שנים באחד כך אין ממירין וחוזרין וממירין ת"ל והיה הוא ותמורתו יאפילו במאה

יין וכובירין הנדי הוא אשם להתכפר בו והמיר בו שאמרנו לו בשוריו מלפחות יין וממירין הפריש אשם להתכפר בו והמיר בו ענשו ובשביל ריוח של אחר
והומם זמן: "א אמר פר וושרא כר.
אמרו ליה לא סבירא לן דרב הוגא ועוד דהא מיובן קא זבנינן: אמר להו ולא סבירא לכו כמתני דאמר כרב יהושע אמר להו לא דמי דהתם מוכח מילתא כיון דיהב ליה בלא דמי אבל הכא מיזבן קא זבנינן ולא מיחזי ככהן המסייע: מן התמימין, של חולין: על בעלי מומין

שבום רן חוורן הבורך, באודות בהופת האו אחד באוד בהוא הוא הידי הידים כבי המה אודים במוחד בהוא הידים במוחד הידים במוחד במוחד הידים במוחד במו

פוצינה. דהשתה טב מקרה דומחר. בוצינה דלעת קטנה קרה שנאמר לא יחדיפנו ולא ימיר אותו מוב ברע או רע במוב. לז עו א מיי פים מהלי המורה דלעת גדולה. כלומר מוטב שאמכרנו בשויו דשמא אם אני מניח להם מן הדמים לא יועילו לי כלום ולא יתנו לי בכורות שלהן: בותבר' טוב ברע. חמים של חולין לא יתפים ברע של קדש ואם המר ימיר וגו'

אלמא בעלי מומין עבדי תמורה. ואבעל מום חיילא תמורה דכתיב או רע בטוב דמשמע בעל מום דחולין בתם דהקדש: ואי זהו טוב ברע. כלומר איזהו רע דקדש דעביד תמורה שקדם הקדשו את מומו אבל קדם מומו את הקדשו לא עביד תמורה. ובגמרא מפרש מאי תלמודא: בבל' נכתוב לה ימיר הותו עוב ברע או רע בו. והוי משמע או רע לא ימיר לא בטוב ולא ברע: בטוב בתרא ל"ל לומר לך טוב מעיקרו. שבשעה שהוקדש היה תמים ושוב נפל בו מום טושה חמורה: לא ימיר אומו ברע. והוי משמע דאיהו הוי טוב: או רעיתו. יש משמע או רע כן של חולין לא ימיר בטוב: טוב ברע. טוב של חולין ברע של קדש: דעלויי מעלי ליה. להקדש לקי טוב בטוב מיבעיה: אין עונשין מן הדין. ולהכי איצטריך קרא דמשום דין קל וחומר לא מלקינן ליה כי מימר טוב בטוב: ואביי אמר לך האי לאו עונשין מן הדין הוא אלא אגלויי מילחא בעלמא היא. דהיכא לא דגלי קרא דלקי אטוב דחולין כי מימר ליה ברע דקדש גלי נמי דאי מימר ליה בטוב דקדש לקי: דמי גרע טוב מרע. כלומר מי גרע טוב דקדש מרע דקדש כי היכי דרע דקדש כי מחליף ליה לקי ה״ה לטוב דקדש דרחמנא לא קפיד אלא דלא יחליף מידי דקדש: (ה) יכוחילוף משמע ע"י ב' אנשים ולא בעי ולא ימיר דמי גרע של עלמו משל אחרים: חילוף סלא זו וסכנס זו. והתם אע"ג דלא אהני מידי דהקדש תם אינו יולא לחולין אפ״ה לילקי הואיל ונתכוין להוליא הקדש לחולין: בזתבי ממירין אחד. של חולין: בשנים. דקדש ואומר הרי זו תחת אלו: ושנים. דחולין באחד דקדש הרי אלו תחת זו: מה הוא מיוחד. דכתיב הוא: גבו׳ והא טעמיה דר' שמעון. במתניתין משום האי קרא הוא [1] דוהיה הוא ותמורתו: ומשנינן אמר ר׳ שמעון כן לקיש מודה רבי שמעון שממירין וחוזרין וממירין. בהמה אחרת באותה בהמה ראשונה דהקדיש ואפילו עד מאה: מאי טעמא דקדושה ראשונה דהקדש ראשון להיכן הלכה. שלא יתפים עוד אחרת בקדושתו עד אלף. לשון אחר אמר רבי דגרסינן מעיקרא אמר להן רבי שמעון מן והיה הוא ותמורתו וכי חוא דדרשי רבנן מבהמה בבהמה אמר להן איהו ישמהתם נמי מצינא למילף טעמא דידי ור׳ שמעון בן לקיש מימרא דנפשיה קאמר ולא למרוצי הך פירכא אמא:

ל) וסוכה נו: כתובות פג:ז. מן (סוכה נו: כתובות פגון,
 מן עיי חוס' סוכה נו: וחר כמובות פגון,
 ג) עיי חוס' סוכה נו: וחר כמובות פגון,
 ג) נעי חוס' סובה בוליות.
 מ"מן;
 ד) נעי חוס' לקמן דף כו.
 ד"ה בעלת מוס. ש"מן;
 ד"ה בעלת מוס. ש"מן; ל) [בכורות יד:], ו) [סנהדרין נד. ושם נסמן], ו) לקמן כט: [ב"ק סח: ע"ש סט: צ"מ ו. ע"ו סג. חולין קלט. ערכין כא.], חולין קומפתא פ״א ה״ד], ט) [לקמן יג:],

תורה אור השלם

ו. לא יחליפנו ולא ימיר אתו טוב ברע או רע בטוב ואם המר טוב בְּּוָ עַ אוֹ וְ עַ בְּטוֹב וְאָם וְּטָּוּ יָמִיר בְּהַמֶּה בְּבְהַמָּה וְדְּיָה הוּא וּתְמוּנְרתוֹ יִרְיֶה לֶּרָש: ויקרא כז י

.2 ואיש כי יקדש את ביתו 2. וְאָיִשׁ בִּי יְצְוְרְשׁ אָתוֹ בְּיוֹתּ קְדְשׁ לֹיִי וְהָעֶרִיכוֹ הַבּהַן בִּין טוֹב וְבִין רְע בַּאֲשֶׁר יַעֲרִיף אתו הַבּהַן בֵּן יְקוֹם: וויקרא כו יד 3. וְאָנִי לֹא אָחוּס עַל נְינְוָה הַעִיר הַגָּדוֹלָה אֲשֶׁר יִשׁ בָּה הרבה משתים עשרה רבו אדם

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד"ה דמי גרע וכו' דקדש הס"ד ואח"כ מ"ה של אחרים דחילוף וכו' אנשים הס"ד ואח"כ מ"ה ולא בעי וכו' אחרים הס"ד ואח"כ מ"ה תצא זו דחילוף מלא:

גליון הש"ם

גמ' או רע בו. ע' לקמן דף כו ע"ל מוס' ד"ה בעלמ: שם בהמה רבה איקרי. עי קדושין דף יח ע"ל כרש"י ד"ה טובא ובסוטה דף מה ע"ב ברש"י ל"ה וקסבר:

הגהות הגר"א

מיר ש"מ טוב כו'. וולא ימיר [8] גב' ש"מ טוב כרי. (ולא ימיר אומי פרט. וה"ק קמל טוב כבע או רע ברע בשניהן בטוב בבע או רע ברע בשניהן בטוב בבע או רע ברע בשניהן בטוב פי שבח או בי שב חד טוב. פי טעמיי. דוהיה הוא וחמורתו שנתא: [1] דש" דיה והא טעמיי. דוהיה הוא וחמורתו וחמורתו בי דיה מיוחדת דוקא הצל מטעמא מיוחדת דוקא הצל מעשמא מיוחדת דוקא בל שעם אינו שייות אוא בדרהם וחתורים מחורה שותורים בי שלא בדרהם וחתורים מחורה שלא בדרהם וחתורים בי שלא בדרהם בי של בדרהם ממיר אלא בבהמה ומתורץ קושיית התוס':

מוסף רש"י

בוצינא טב מקרא. משל הדיוט בובים הוא, האומר לחבירו דלעת קטנה אני נותן לך במחובר אם תרלה לתולשה עכשיו תלוש ואם תרלה להניחה עד שתגדל ותיעשה קרא הניחה ותגדל, טוב לו ליטלה מיד שמא לאחר זמן יתחרט בו זה או שמא לא ילטרך זה לזה (סוכה שתמו כמ לפנין היה. אין עונשין וכעריד כתובות 24:). אין עונשין מן הדין. מדין קל וחומר, דיני ממוטת ומלות עשה והלכות עבודה ופסולי הדשים אתה למד מהל וחומר אבל לא אזהרות

שימה מקובצת

י דת"ר בהמה. גליון אחר שהזכיר בהמה פעמים [ובכ"י אחר הוסיף ירמוז לב׳ מיני בהמות]: א"ב נימא קרא. עי׳ בהשמטות בסוף המסכת: מוב ברע או רע בו. פיי

ים המכוז: פור בין ארוץ בו. פיי שאו ש שאין מובין לדברי האומר ש' אין מובירין וח דהולין ברוב דקודש וכיש רע יו בעי רבי אבין לדברי האומר ש' אין מובירין וח דהולין בטוב דקדשים בטוב בתרא דקאי אקדשים למה לי, ולפי שיטה זו השני לעולם קדשים וכן הולכת שיטה דמתניתין תוי אחרות: רק מעיקרו אין עושה תמורה. ים בעי רבי אבין לדברי האומר ייאין ממירין וחוזרין וממירין הפריש אשם להתכפר בו והמיר בו עי בהשמטות בסוף המסכת: ולבתוב לא יחליפגו ולא בטי לא ימיר אותו. עי בהשמטות בסוף המסכת: אמר רשב"ל מודה ר"ש ובו'.